

dierenaartsenpraktijk
OUDE TONGE

De geboorte van een veulen.

Binnenkort breekt een spannende tijd aan, aangezien uw merrie een veulen ter wereld gaat brengen. Ondanks dat u misschien al veel ervaring heeft of juist nog niet omdat dit het eerste veulen gaat zijn, wil ik u kort wat handvatten geven bij de geboorte van een veulen en wat wij daar als dierenarts bij betekenen.

De merrie:

Wilt u een goede bescherming bieden voor het veulen dan raden wij aan om uw merrie te vaccineren tegen influenza en tetanus op maand 9 van de dracht. Dit kan maximaal tot een maand voor het veulenen, aangezien het vaccin dan nog antistoffen van de merrie door kan geven aan het veulen.

Ook is het belangrijk om de merrie in de laatste maand rustig aan te bewegen.

Zorg voor een ruime stal of droge weide voor de geboorte en mocht u de merrie willen verplaatsen doe dit dan minstens 2 maanden van tevoren. De merrie verkrijgt antistoffen die op haar omgeving van toepassing zijn en hierdoor krijgt het veulen bescherming mee voor de geboorteplek. Alleen heeft het even tijd nodig voordat deze antistoffen bij de merrie aanwezig zijn.

Daarnaast kunt u de laatste drie maanden van de dracht beginnen met de merrie te voeren met merriebrok. Uiteraard is het belangrijk te kijken naar de voedingstoestand van de merrie. Een te zwaar dier hoeft natuurlijk iets minder bijgevoerd te worden dan een schrale merrie. Een speciale brok is nodig om de merrie te helpen goede melk te ontwikkelen.

De geboorte:

De draagtijd van de merrie is 320-360 dagen.

We spreken over een te vroeg geboren veulen als het veulen 1-2 weken eerder dan 320 dagen wordt geboren.

De geboorte van een veulen gaat snel, er is meestal weinig tijd als de geboorte eenmaal begint om iedereen die mee wil kijken erbij te halen.

Vaak begint de geboorte met een stroom van water, de vruchtblaas is geknapt.

Daarna gaat de merrie soms liggen en weer staan, om daarna te gaan liggen en te beginnen persen.

Vervolgens ziet u de beentjes van het veulen, daarna het snuitje en al snel zal de rest van het veulen naar buiten worden geperst.

Als het veulen geboren is, blijft deze vaak nog met de achterbenen en een intacte navelstreng in de vagina van de merrie liggen. Laat dit gebeuren, hierbij wordt nog ontzettend veel bloed naar het veulen gepompt. De merrie zal gaan staan of het veulen gaat bewegen en de navelstreng breekt.

Mocht de navelstreng bij het veulen nabloeden, bindt dit dan niet af met een stro-touwtje.

Het beste is een klem op voorraad te hebben, welke u bij de apotheek normaal kunt bestellen.

Ontsmetten van de navel kunt u doen met 5%jodiumtinctuur, betadine-oplossing of chloorhexidine.

Hieronder een lijstje van de normale tijden die een veulen nodig heeft voor bepaalde handelingen.

Het is aangeraden dit voor uw eigen veulen bij te houden, dat kunt u hieronder invullen:

Normaal	Eigen Veulen
Geboren in 30 minuten	
Opricht reflex 1-2 minuten	
Zuigreflex 2 -20 minuten	
Staat binnen 1-2 uur, drinkt binnen 2 uur	
Binnen 6 uur mestpassage	
Melkmest binnen 24 uur	
Tot 10 uur na drinken plassen	

Eerst komt er plakkerige, donkere mest af, dit is het darmpek. Daarna zal er lichtbruine mest af gaan komen, dit noemen we de melkmest.

Een dag na de geboorte drinkt het veulen ongeveer 7 keer per uur.

De normale temperatuur voor een veulen is tussen de 37.6 en 38.5 graden Celcius.

Het veulen zal vanaf de eerste dagen mee gaan eten met de moeder. Dit is nog miniem, maar het veulen zal bijvoorbeeld aan hooi gaan kauwen. Na 3 weken begint de vertering van ruwvoer. Het is daarom goed om bijvoorbeeld een kleine hoeveelheid veulenkorrels aan te bieden.

Aangezien paarden vluchtdieren zijn, is beweging ook voor het jonge veulen erg goed. Als het weer het toe laat kunnen de merrie en het veulen al de zelfde dag van de geboorte naar buiten. Daarnaast blijkt uit onderzoek dat beweging OCD klachten bij jonge paarden voorkomt.

Wanneer belt u de dierenarts?

Bij twijfel is het aangeraden de dierenarts te raadplegen.

Als er tijdens de geboorte een rode zak naar buiten komt in plaats van veulenvoetjes, is snel ingrijpen noodzakelijk. We noemen dit een 'red-bag delivery'. Hierbij is de vruchtblaas niet kapot gegaan, blijft een deel van de placenta om het veulen zitten en zal u dit zelf moeten openen. Belt u ook de dierenarts, deze kan u informatie geven en vervolgens naar u toe komen.

De nageboorte zal vrij snel loskomen bij de merrie. Binnen 2 uur is deze er normaal af. Bewaar de nageboorte goed in bijvoorbeeld een emmer, zodat de dierenarts als deze langskomt de volgende dag na kan kijken of alles is meegekomen.

Blijft de nageboorte langer dan 3 uur zitten, bel dan de dierenarts. Als de nageboorte te lang blijft zitten, kan dit de merrie erg ziek maken door de gifstoffen die vrij komen.

Ga vooral niet trekken aan de nageboorte en als deze erg lang is kan er een knoop in worden gelegd. Knip de nageboorte dan ook niet af.

Daarnaast is het raadzaam de dierenarts op de eerste dag langs te laten komen om het veulen na te kijken. Eventueel kan er een veulenprik worden gegeven aan het veulen. Hierin zit anti-tetanusserum en vitamines. Verder wordt er gekeken of het veulen gezond is, onder andere de gewrichtjes, navel en gehemelte worden gecontroleerd. Daarnaast wordt de merrie ook nagekeken en kunnen we ingrijpen als er iets niet in orde lijkt.

Bij vragen kunt u ons altijd bereiken.

Met vriendelijke groeten,

Drs. Charlotte Hendriksen

Dierenartsenpraktijk Oude-Tonge

0187-642441